

Рік в історії: 2010-й

Всі зусилля — на подолання наслідків кризи

*Головний пріоритет профспілки —
соціально-економічний захист інтересів спілчан*

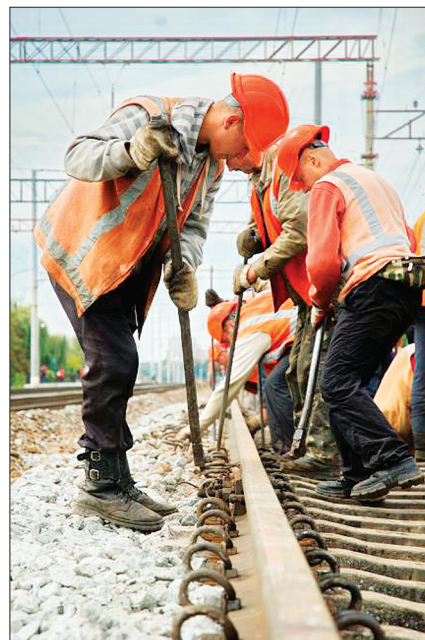
СВІТОВА фінансово-економічна криза боляче вразила всі галузі економіки, але чи не найбільше постраждали від неї залізничники. Профспілка вживала всіх можливих заходів для запобігання її руйнівним наслідкам, тож поступово ситуація вирівнювалась...

Два попередні кризові роки ознаменувалися мобілізацією всіх зусиль профорганізацій для відстоювання соціальних пільг та гарантій членів профспілки, адже держава робила спроби подолати наслідки фінансової скрути за рахунок простих працівників.

Щоб ці труднощі не лягли непосильним тягарем на плечі трудівників галузі, Рада профспілки рішуче ставила владі ультиматуми, голосно заявляла про свою непохитну позицію перед першими особами держави — всіма законними способами стояти на захисті прав спілчан.

Наприкінці попереднього року Голова профспілки В.Ткачов окреслив перед Урядом коло питань, які найбільше турбували і власне профспілку, і залізничників.

Насамперед, це формування фінансового плану, адже від закладених у нього коштів залежить виконання зобов'язань за Галузевою угодою та колдоговорами.

*Праця залізничників
завжди була важкою,
та вони весь час виконували її
відповідально і добросовісно!*

Тож на початок року найперша турбота була пов'язана саме з цим. Знову ж, тут позиція профспілки тверда й принципова – не допустити зменшення соціальних гарантій і утримати в галузі кваліфіковані кадри.

Проте, як і зазвичай, не все складалося гладко. У наданих Укрзалізниці зауваженнях Мініфіну та Мінекономіки до проекту фінансового плану на 2010 рік знову, як це не прикро, пропонувалося зменшити, а в окремих випадках – навіть скасувати деякі соціальні гарантії.

Не дають спокою чиновникам і оздоровчі заклади залізниць. Так, чергова спроба полягала в тому, що Кабмін запропонував при Міністерстві охорони здоров'я створити єдиний орган управління санаторно-курортними закладами незалежно від форми власності та відомчого підпорядкування.

Відповідні листи з категоричною незгодою проти цього Рада профспілки направила на адресу керівництва Укрзалізниці й Міністерства транспорту та зв'язку.

У минулому році було створено Спільний представницький орган профспілок, куди увійшов Голова профспілки В.Ткачов. СПО з часом довів свою ефективність у роботі щодо ведення колективних переговорів з укладення Генеральної угоди.

Першим кроком з боку цього впливового об'єднання стала Заява з приводу блокування представниками Уряду і роботодавців переговорного процесу. У ній наголошено, що сторони зобов'язані забезпечити законність та неупередженість на переговорах, а у разі недотримання цієї позиції СПО залишає за собою право

звернутися до Міжнародної організації праці та судових інстанцій за захистом законних прав профспілок.

Після складних переговорів Генеральну угоду між Урядом, профспілками та роботодавцями врешті-решт було підписано. У ній передбачено щорічне зростання рівня зайнятості населення, зменшення рівня безробіття, а також Кабмін зобов'язався забезпечувати рівномірне перерахування компенсації за пільговий проїзд окремим категоріям громадян.

Питання подолання кризи та відновлення роботи вітчизняних підприємств обговорено на зустрічі Президента України з представниками всеукраїнських профспілок і профоб'єднань. Користуючись нагодою, **Голова профспілки В.Ткачов** у своєму обґрунтованому, та емоційному виступі знову наголосив на необхідності державної підтримки залізничного транспорту:

«Финансово-экономический кризис пагубно сказался на всей экономике страны, но железнодорожному транспорту присущ системный кризис, который начался еще несколько лет назад. И причина тому, на наш взгляд, – непродуманная политика государства по отношению к нашей отрасли.»

Украинские железные дороги представляют собой уникальное явление. Если в мире большинство их убыточны и дотируются государством, то наши – прибыльны. И Кабинет Министров усматривает в них лишь источник пополнения государственного бюджета, а не главную транспортную артерию страны, обеспечивающую около 80 % грузовых и 50 % пассажирских перевозок в Украине.

За прошлый год при резком снижении объема перевозок отчисления в бюджет возросли в 1,5 раза. Нашу отрасль просто обообрали!

В результате мы имеем изношенные до 80 % локомотивы и вагоны, низкие скорости движения, о настоящем скоростном движении приходится только мечтать.

Мы понимаем, в каком состоянии вся экономика, что всем тяжело, и необходимо выходить из кризиса. Но как из него выйти, когда железные дороги не получили почти миллиард за счет снижения тарифов на перевозку продукции горно-металлургического и химического комплекса, более полмиллиарда должны угольщики за перевозку угля?!

Да и государство не компенсировало за перевозку льготных категорий пассажиров 250 млн грн. Так не пришло ли время разработать механизм адресной помощи малоимущим для проезда железнодорожным транспортом и компенсации за перевозки льготников?!

А как готовятся объекты железнодорожного транспорта к Евро-2012? Да за счет своих собственных и кредитных ресурсов! Ни копейки бюджетных средств!

Да, мы понимаем, что государство наше не богатое, только ведь на другие объекты деньги находятся, а для железных дорог за все эти годы так и не нашлись, хотя Закон Украины «О железнодорожном транспорте» это предусматривает!

В результате в отрасли вынуждены экономить на эксплуатационных расходах, приобретении необходимых материалов для обеспечения процесса перевозок, изыскивать средства на выплату налогов и заработной платы.

Но самыми ущемленными оказываются работники. За прошедший год в режиме неполного рабочего времени трудилась половина железнодорожников!

Профессия железнодорожника из-за низкой оплаты и тяжелых условий труда стала непрестижной.

Наш профсоюз заявляет жестко: так дальше продолжаться не может!

Чтобы выйти из положения, нам крайне необходимо содействие Кабмина для получения кредитных ресурсов под государственную гарантию с целью подготовки инфраструктуры к Евро-2012, приобретение за рубежом и изготовление в Украине современных поездов ускоренного движения, модернизации тяги путем внедрения энергосберегающих технологий.

С учетом роста потребительских цен на продукцию, потребляемую железными дорогами, необходим механизм поэтапного повышения тарифов на 5 % поквартально.

Железнодорожники, члены профсоюза с нетерпением ожидают пенсионной реформы, рассчитывая, что она наконец-то будет справедливой и обеспечит достойную старость. Мы надеемся, что уже в этом году будут сняты все препоны по созданию и работе негосударственных пенсионных фондов, в том числе и на предприятиях государственной формы собственности.

На наш взгляд, есть также необходимость внести изменения в Закон Украины «Об оздоровлении и отдыхе детей» в части уменьшения обязательной продолжительности оздоровительной смены с 21 дня до 14 дней. Лучше в более короткие сроки оздоровить как можно больше детей».

А більш вузькопрофільні питання – стосовно виконання Галузевої угоди та побудови конструктивного соціального діалогу з Укрзалізницею профлідер озвучив під час засідання Ради профспілки 25 березня, додавши, що через недостатню інформаційну політику адміністрації профспілка вимушена виступати адвокатом Укрзалізниці, виправ-

довуючи непопулярні заходи критичним станом залізниць, зменшенням обсягів роботи та ін. Тому Голова профспілки наполегливо радить Укрзалізниці перед прийняттям таких рішень проводити широку роз'яснювальну роботу з конкретними цифрами, прикладами й аргументами.

Звучало чимало критичних зауважень від учасників засідання.

Для їх реалізації Голова профспілки В.Ткачов і Генеральний директор Укрзалізниці М.Костюк підписали План заходів з визначенням конкретних строків і осіб, відповідальних за виконання пунктів цього документа.

Цього ж дня була нагода ще раз порушити актуальні проблеми галузі – перед Міністром транспорту та зв'язку К.Єфименком: скасування преференцій іншим галузям за рахунок залізниць, компенсації витрат на пільгові пасажирські перевезення, збіль-

Засідання Ради профспілки, 25 березня 2010 р.

шення заробітної плати, реформування галузі тощо.

Свої пропозиції Рада профспілки спрямувала також і Прем'єр-міністру М.Азарову.

Та, на жаль, конкретної відповіді саме від Кабміну так і не дочекалися, а отримали чергову «відписку»...

Для створення належних умов праці жінок, забезпечення їх трудових прав та соціальних гарантій президією Ради профспілки гаслом 2010-го визначено «Жінкам – гідну працю!».

Це рішення зумовлено тим, що за останні роки перевітками виявлено численні порушення прав працюючих жінок, зокрема, залучення їх до робіт зі шкідливими й важкими умовами, відсутністю належних санітарно-побутових умов, недостатнього забезпечення спецодягом і спецвзуттям тощо.

ЦИТАТА

В.Ткачов, Голова профспілки:

«Організацію праці не можна оцінити інакше, як надмірна експлуатація людей, в першу чергу – жінок. При мізерній зарплаті жінки не можуть навіть відпочити, не говорячи вже про вирішення сімейних справ та виховання дітей. Постає питання – де профспілкові комітети? Де принциповий підхід?

Тож питання, яке ми сьогодні розглядаємо, не є другорядним. Здорова жінка – здорова нація. Це необхідно пам'ятати і керівникам, і профспілковцям».

Організовано конкурс на найкращу первинну профорганізацію щодо створення належних умов праці, правового та соціально-економічного захисту працюючих жінок.

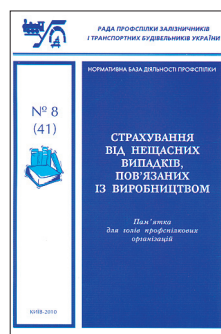
На цій темі було акцентовано увагу й під час проведення заходів з нагоди Міжнародного дня єдиних дій залізничників МФТ під час перевірок дотримання трудового законодавства.

Акція до Міжнародного дня дій залізничників на Донецькій магістралі, 13 квітня 2010 р.

Працівниці пасажирського вагонного депо Дніпропетровськ

Профорганізації розпочали активну роботу із запровадження на місцях страхування

спілчан від нещасних випадків на виробництві. Щоб допомогти профпрацівникам зорієнтуватися щодо порядку дій при настанні страхового випадку, Рада профспілки випустила Пам'ятку для голів профорганізацій, у якій роз'яснено всі основні моменти. Інформацію щодо страхування вміщено і в буклетах, виготовлених страховою компанією.

І вже на початку року члени профспілки, які отримали травми на виробництві, почали одержувати перші виплати.

Тож профспілкова «парасолька» задіяла!

Справедливу перемогу профспілка здобула завдяки наполегливим діям щодо збереження у власності трудового колективу Одеської залізниці санаторію-профілакторію.

Таке рішення було винесено господарським судом Одеської області у червні.

Ця гостра тема була порушена ще у 2008 році, і з того часу профспілка не послаблювала зусиль щодо відстоювання галузевих оздоровниць. І лише після того, як Міністр транспорту та зв'язку Костянтин Єфименко висловив підтримку одеським залізничникам, справа зрушила з місця. Загалом Міністр був налаштований на співробітництво із профспілками і намагався налагодити з ними тісний зв'язок, проводив робочі зустрічі для вирішення злободенних проблем. Про це він заявив і в інтерв'ю «ВІСНИКУ» (№14 (553)* 30 липня 2010 р.).

Костянтин Єфименко:
«Вже цьогоріч ми плануємо розпочати поетапне підвищення заробітної плати»

Ексклюзивне інтерв'ю
Міністра транспорту та зв'язку України
напередодні Дня профспілки

— Костянтин Олександрович, ми дякуємо Вам за можливість висвітлити для читачів Ваше бачення проблем.

— Намири металургів і гірників зрозумілі, адже це – бізнес, а бізнес завжди працює заради прибутку. Водночас я переко-

Нарешті закінчилася тяганина з приводу надання пільг на перевезення продукції гірничо-металургійного комплексу, яка тривала вже два роки і змушувала профспілку звертатися до владних структур з приводу несправедливого підходу держави до залізничної галузі.

Термін дії преференцій, що надавалися підприємствам хімічної галузі та гірничо-металургійного комплексу, завершився 30 червня.

З ініціативи профспілки внесено вагоме доповнення до «Особливостей регулювання робочого часу...» щодо оплати часу прямування працівника від постійного пункту збору до місця виконання робіт і у зворотному напрямку поза межами робочої зміни.

Таким чином профспілка захистила залізничників з роз'їзним характером роботи, усунувши порушення трудового законодавства, коли працівник знаходиться в розпорядженні адміністрації 12–15 годин, а в таблиці йому проставлялося, і, відповідно, оплачувалося 8 годин.

Дуже втішає той факт, що й основний соціальний документ галузі поступово поповнюється новими пунктами, які спрямовані на посилення соціального захисту залізничників та закріплення кадрів.

Так, протягом року до Галузевої угоди було внесено доповнення про поетапне запровадження недержавного пенсійного забезпечення:

«Започаткувати з 2010 року поетапне запровадження недержавного пенсійного забезпечення залізничників через Професійний недержавний пенсійний фонд «Магістраль». Передбачити у фінансових планах залізниць, підприємств і організацій галузі, починаючи з 2010 року, виділення коштів на недержавне пенсійне забезпечення працівників...».

Галузева угода на 2007–2011 роки, п. 3.6.20

Також врегульовано термін проходження обов'язкових медичних обстежень зі збереженням робочого місця і середнього заробітку: не менше 2 робочих днів, а при проходженні додатково нарколога та психіатра – не менше 3 робочих днів.

За участі представників Ради профспілки розроблено «Положення про порядок надання службових жилих приміщень і користування ними на підприємствах та в організаціях залізничного транспорту загального користування». Відповідні доповнення внесено і до Галузевої угоди. Зокрема, визначено, що розподіл такого житла здійснюватиметься лише за спільним рішенням адміністрації і профспілкового органу.

Пройшли солідарні акції у рамках Всесвітнього дня дій профспілок за гідну працю 7 жовтня.

Перш за все, організовуючи заходи до цього дня, профпрацівники та активісти звертали увагу на найгостріше питання – гідну і справедливую оплату праці, а також висловлювали занепокоєння тим, що рівень зарплати ніяк не збільшується.

Як показали подальші події, саме через це зростала напруга у трудових колективах, що вилилося згодом у численні звернення з вимогою про підвищення тарифних ставок і посадових окладів.

Зважаючи на складну фінансово-економічну ситуацію, трудові колективи структурних підрозділів залізниць зверталися до Ради профспілки та керівництва Укрзалізниці з вимогою виконати положення Галузевої угоди і фінансового плану щодо підвищення заробітної плати.

«Почти половину 2008-го и весь 2009 год большинство из нас работали в условиях неполной рабочей недели. И не секрет, что подавляющее большинство, в основном инженерно-технический персонал с небольшой зарплатой все равно выходили на работу и работали по пятницам. Сегодня из отраслевых газет получаем сведения о том, что Донецкая дорога, да и Укрзализныця в целом выполнили в 2009 году плановые показатели. Такая же тенденция сохраняется и в 2010-м. Потому невыполнение обязательств по повышению заработной платы расцениваем как игнорирование руководством Укрзализныцы реализации Отраслевого соглашения в полном объеме.»

По поручению трудового коллектива председатель профорганизации вагонного депо Дебальцево-Сортировочное Анатолий Запорожцев».

І такі вимоги надходили у великій кількості.

Рада профспілки, у свою чергу, у листі до Прем'єр-міністра запропонувала вирішити питання підвищення тарифів на перевезення і заробітної плати залізничників у 2010 році.

На засіданні Ради профспілки 10 грудня прийнято рішення вимагати від керівництва Укрзалізниці безумовного виконання зобов'язань за Галузевою угодою, а профспілковим комітетам усіх рівнів рекомендовано провести збори трудових колективів і направити на адресу керівників держави звернення з вимо-

гою про індексацію тарифів і підвищення тарифних ставок (посадових окладів) не менше ніж на 10 %, тобто не менше, ніж на споживчому ринку.

Стурбованість профспілки знову викликала ситуація із забезпеченням працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими ЗІЗ.

Вже другий рік постачальники не виконували договірних зобов'язань щодо своєчасних і в повному обсязі планів поставок.

Стан, що склався у структурних підрозділах, викликав численні скарги працівників та підвищував ймовірність їх травмування. Тому у листі до керівництва Укрзалізниці за підписом В.Ткачова Рада профспілки наполегливо рекомендує передати придбання, комплектування, видачу та утримання ЗІЗ безпосередньо на залізниці і терміново вжити заходів щодо виправлення ситуації.

Та ні повторне звернення, ні обговорення проблеми на нараді за участі керівництва Головного матеріально-технічних ресурсів Укрзалізниці, «Укрзалізничпостач», головного технічного інспектора праці Ради профспілки В.Дорошенка і запевнення відповідальними особами, що ситуацію буде виправлено в найкоротший термін, ні до чого не призвели – за жодною позицією план на перше півріччя так і не було виконано.

Особливо гостро це питання постало в умовах підготовки до роботи взимку, адже вчасно поставлені спецодяг і спецвзуття належної якості – це не лише комфорт працівників, а, насамперед, їх безпека.

Профспілкові лави поповнюються...

...За ці роки стала на накатану колію молодіжна діяльність.

Проводяться семінари, навчальні заходи, зустрічі, молодь все активніше долучається до волонтерської роботи та благодійних акцій.

Цікаві ініціативи, які висловлюються на зібраннях молодих активістів, виявляються дієвими й поступово втілюються в життя.

Так, на засіданні Молодіжної ради профспілки у лютому багато нарікань було на відсутність можливостей для повноцінного спілкування. Вихід із ситуації запропонувала голова молодіжної ради Краснолиманської територіальної організації **Тетяна Борисенко**: платформою для спілкування молоді може стати форум сайта профспілки, адже таке обговорення не потребує одночасної присутності учасників – кожен відпише, коли йому зручно. До того ж форум – чудова можливість оперативного розміщення новин, фотографій. Ідея сподобалася всім, тож почалося її втілення, і вже через декілька днів на сайті профспілки з'явилася перша публікація в розділі «Молодь у профспілці», а згодом і сторінки окремих профорганізацій – дорпрофсожу Донецької залізниці і Луганського теркому профспілки.

Крім того, молодіжні ради розпочали випуск власних вісників, у яких ділилися цікавими новинами, корисною інформацією:

«Підштовхнув нас до активних дій дорпрофсож: постійно надавав примірники видань інших проф-організацій, фахівці допомагали порадами щодо створення власної газети. В інформаційному віснику ми прагнемо показати хоча б частинку життя депо, кожного працівника, і здається, у нас це виходить... Спробувати свої сили у журналістській справі може кожен, кому є про що розповісти. Тому називається наше видання лаконічно, але зрозуміло – «МИ».

С.Сур, начальник технічного відділу, голова молодіжної ради первинки Запорізького моторвагонного депо».

В Одесі 21-24 вересня відбувся II Міжнародний молодіжний форум профспілок залізничників країн СНД та Балтії (МКПЗ).

Фото на згадку...

На форумі створено молодіжний комітет МКПЗ, і голова Молодіжної ради нашої профспілки В.Коробенко став його секретарем. Передбачалось, що цей орган стане дієвим інструментом при обміні інформацією та досвідом з актуальних проблем молоді, що працює на залізничному транспорті. Таким чином молодь із семи країн об'єднала зусилля для вирішення багатьох питань, що турбують молодих залізничників і, як виявилось, багато в чому перегукуються між собою.

На цьому зібранні учасники висловили свою думку й щодо представлених на конкурс плакатів «Профспілка очима молоді» і фотоконкурс «Профспілка в дії». Загалом на ці конкурси, оголошені до 105-ї річниці профспілкового руху, було надіслано понад 100 творчих робіт, які висвітлюють різні аспекти діяльності профспілки.

А цього року профспілковий рух залізничників і транспортних будівельників на теренах України відзначив вже 105-літній ювілей. З цієї нагоди **перший заступник Голови профспілки М.Сінчак** відзначив:

«Ми повинні завжди пам'ятати, знати і шанувати наше профспілкове коріння, навчатись мужності і відданості справі у своїх попередників.

Сьогодні лунають вислови, що на початку минулого століття трудові права залізничників доводилось відстоювати на барикадах, а нині ми ведемо переговори на паритетних засадах. За 105 років багато чого змінилось, і те, що раніше можна було вирішити лише революційним натиском чи поривом, тепер необхідно вирішувати у правовому полі, щоб не підставити під удар тисячі і тисячі спілчан...».

